

Riktlinjer – Systematiskt brandskyddsarbete

Dokumentnamn	Systematiskt brandskyddsarbete för Härnösands kommuns verksamheter	Dokumenttyp Riktlinjer	
Fastställd/upprättad av	Kommundirektören/ Kommunstyrelseförvaltningen	Datum 2023-03-01	Diarienummer
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 1:3	Senast reviderad 2022-11-24
Dokumentinformation	Dokumentet styrs av Brandskyddspolicy antagen av Kommunstyrelsen 2023-02-27.		
Dokumentet gäller för	Nämnder och bolag samt för de verksamheter som kommunen har avtal med eller bedriver verksamhet på uppdrag av kommunen.		
Annan information	Dokumentet har under arbetets gång presenterats för kommunens ledningsgrupp. Dokumentet innehåller sex bilagor för att underlätta arbetet. Riktlinjerna ska revideras varje ny mandatperiod.		

Innehåll

Bakgrund och syfte	3
1 Bakgrund och syfte	3
Omfattning och avgränsningar.....	3
2 Process.....	3
3 Delegering	3
4 Brandskyddsansvar	3
5 Utbildning och information.....	4
6 Dokumentation	4
7 Larm och larmöverföring	5
8 Heta arbeten.....	5
9 Brandfarlig vara/explosiv vara (lag 2010:1011)	5
10 Tillämpning	5
11 Organisation	6
12 Finansiering	6

Riktlinjerna reviderade av:

Håkan Ölund, Arbetslivsförvaltningen

Mikael Forslund Gjersvold, Lokalförsörjningsenheten

Sofie Wallblom, Lokalförsörjningsenheten, representerar Skolförvaltningen

Lars Hallin, Lokalförsörjningsenheten, representerar Socialförvaltningen

Mika Klemetti, Samhällsförvaltningen

Marie Örjestål, Lokalförsörjningsenheten Kommunstyrelseförvaltningen

Anders Svanholm, Härnösand Energi & Miljö/Härnösand Elnät

Mikael Larsson, Härnösandshus

Andre Wadell, Räddningstjänsten

1 Bakgrund och syfte

- Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) är ett lagstadgat krav för alla typer av organisationer.
- I Lag om skydd mot olyckor (LSO) anges nationella mål.

Det är en självklarhet att kommunen ska uppfylla lagkraven. Kommunfullmäktige styrs av kommunallagen och har det yttersta ansvaret för det systematiska brandskyddsarbetet.

Omfattning och avgränsningar

Riktlinjerna ersätter de tidigare riktlinjerna från 2019-04-18 – 2023-04-30.

Riktlinjerna ska komplettera brandskyddspolicyn som antogs i kommunstyrelsen 2023-02-27.

Anpassning till olika arbetsplatser är nödvändig. Riktlinjerna sätter endast en miniminivå.

2 Process

Riktlinjerna har reviderats i form av ett projektarbete mellan kommunens lokalintendenter, förvaltningar, kommunala bolag och räddningstjänsten. Under arbetet med att revidera riktlinjer har information om uppdraget presenterats för kommunens ledningsgrupp.

3 Delegering

Brandskyddsansvar ska delegeras skriftligt. Kommundirektör delegerar till förvaltningschef som vidaredelegerar till kontorschef/enhetschef. Övrig delegering sker muntligt, se kommunens delegationsordning.

4 Brandskyddsansvar

- Förvaltningschef har huvudansvaret, vilket innebär att kontrollera så att SBA arbetet efterlevs och följs upp. Förvaltningschef ska även delta vid Räddningstjänstens tillsyn, kan delegeras.
- Chef för verksamheten har brandskyddsansvar vilket innebär att planera och samordna brandskyddsarbetet. Underhålla/uppdatera SBA-dokumentationen och utföra kontroller samt åtgärda brister och fel inom ramen för kompetens. Sammanställa rapporter inför Räddningstjänstens tillsyn samt delta i tillsynen.
- För att stödja chefen i brandskyddsarbetet kan chefen utse ett eller flera brandskyddsombud/brandskyddskontrollanter. Brandskyddsombudet/brandskyddskontrollanten tar inte över ansvaret för brandskyddet men kan vara behjälplig chefen i det praktiska brandskyddsarbetet vilket innebär att genomföra kontroller enligt uppgjord kontrollplan, åtgärda fel och brister inom ramen för kompetens samt rapportera fel och brister till brandskyddsansvarig.

5 Utbildning och information

- Ansvarig chef och brandskyddskontrollant ska gå brandskyddskontrollantutbildning, helst vid samma tillfälle. Utbildningen ska genomföras så snart som möjligt.
- All personal, som inte har utbildning i ADR, Heta arbeten eller liknande utbildning, ska regelbundet genomgå allmän brandskyddsutbildning vart 4:e år. *ADR, regelverk för transport av farligt gods, förare av farligt gods måste ha giltigt ADR-intyg vilket de får vid utbildning vart 5 år, även Heta arbeten kräver utbildning vart 5 år, dessa utbildningar är mer heltäckande än den allmänna brandutbildningen.*
- Utbildning för anläggningsskötare av brandlarm och utrymningslarm ska ske regelbundet, vart femte år. Inom skolförvaltningen är skolvaktmästarna anläggningsskötare. Om inte anläggningsskötare finns på arbetsplatsen ska avtal tecknas med t ex fastighetsägaren att de är anläggningsskötare.
- Nyanställda ska informeras om det systematiska brandskyddsarbetet vid introduktionen, samt gå allmän brandskyddsutbildning så snart som möjligt.
- Politiker som har tjänsterum i verksamheternas lokaler eller vistas i verksamheternas lokaler ska snarast informeras om brandskyddsarbetet. De ska även skriva under SBA-instruktion samt delta i allmän brandskyddsutbildning.
- Utrymningsövningar ska ske regelbundet, minst varje år, skolor och förskolor varje termin. *Kan t ex göras vid kvartalsprovning (där det finns larm). Det finns olika sätt att göra en utrymningsövning, inte alltid nödvändigt att gå ut. Det går t ex att planera en utrymningsövning teoretiskt som testas året därpå eller utrymning från brandcell till annan.*
- Räddningstjänsten kan ibland hjälpa till med utrymningsövning.
- Varje år ska en uppföljning av SBA arbetet redovisas i KF.
- Vart 4:e år ska Räddningstjänsten informera kommunens ledningsgrupp om hur de ser på ansvar och hur brandskyddsarbetet i kommunen fungerar. De kan även informera om gällande lagar och regler.

6 Dokumentation

- Dokumentation av SBA ska finnas på varje arbetsställe. Dokumentationen ska förvaras så att alla på arbetsstället har tillgång till dokumentationen, gärna digitalt.
- Verksamheterna ska utarbeta anpassade regler efter dess behov, t ex vad gäller levande ljus, heta arbeten, tobaksrökning, timers med mera.
- Dokumentationen uppdateras vid förändringar dock ska den kontrolleras minst varje år (årlig systemrevision).
- Brandskyddsround (internkontroll) av brandskyddet ska vara separat och minst fyra ggr/år. Kommunen använder blankett som finns i KIA.

- Tillbudsrapportering som ska redovisas i SBA är, t ex hitta gömda fimpar, el-produkter som luktar bränt, trasiga elsladdar/kontakter. För kommunens del ska de föras in i KIA.
- Alla återkommande kontroller och utbildningar ska läggas in i årshjul eller annat planeringsverktyg.
- Om flera verksamheter håller till i samma byggnad ska verksamheterna samverka och ha en gemensam dokumentation, gemensamma utrymningsövningar och dylikt.
- Övernattning i skollokaler o liknande får endast ske i begränsad omfattning och i samråd med verksamhetsansvarig, fastighetsägare och räddningstjänst. För vägledning se, hka.se.

7 Larm och larmöverföring

- Installation och underhåll av brandlarm, utrymningslarm, brandvarnare, sprinklers och brandsläckningsutrustning ska ske enligt gällande brandskyddsregler och i samråd med säkerhetsintendent.

8 Heta arbeten

- Om inte någon av personalen på arbetsplatsen har utbildning i Heta arbeten ska kontakt tas med fastighetsägaren som har utbildad personal. Härnösandshus och Fastighetscompetens och sköter detta i de fastigheter de ansvarar för om beställningen på arbetet går via dem. *Heta arbeten är ett samlingsnamn för arbeten som görs med metoder som kan starta bränder, till exempel svetsning. Även andra arbeten som skapar gnistor eller alstrar värme räknas som Heta arbeten.*

9 Brandfarlig vara/explosiv vara (lag 2010:1011)

- I vissa verksamheter krävs tillstånd brandfarlig vara/explosiv vara, se hka.se för information.
- Utbildning föreståndare brandfarlig vara. *Det finns dels utbildning föreståndare för brandfarlig av vara i mindre omfattning och dels föreståndare brandfarlig vara.*

10 Tillämpning

Riktlinjerna är ett styrdokument och ett stöd för alla kommunens nämnder, förvaltningar och bolag samt för de verksamheter som kommunen har avtal med och eller bedriver verksamhet på uppdrag av kommunen. För att det ska kunna genomföras fullt ut måste varje medarbetare på ett medvetet och insiktsfullt sätt göra sin del. Ansvar har varje nämnd och styrelse.

Varje nämnd/bolag ska tillämpa de delar av riktlinjerna som är lämpliga utifrån varje verksamhet. Nämnder/bolag har ansvar för att verksamhetsanpassade åtgärder och aktiviteter utformas och redovisas årligen.

Ansvarsfördelningen mellan verksamhet och fastighetsägare regleras i gränsdragningslista

11 Organisation

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda och följa upp arbetet. T ex kan brandskyddsronderna följas upp med hjälp av KIA. Kommunstyrelseförvaltningen har uppgiften att samordna brandskyddsarbetet samtliga nämnder/bolag ansvar för att brandskyddsarbetet fungerar i det egna verksamhetsområdet.

12 Finansiering

Kostnaden för brandskyddsåtgärder inom kommunal verksamhet ska finansieras inom ramen för respektive ordinarie verksamhet.

Bilagor:

Bilaga 1. Exempel: Dokumentation av brandskyddsarbetet på Myrstackens grundskola

Bilaga 2. Exempel: Gränsdragningslista – systematiskt brandskyddsarbete

Bilaga 3. Exempel: Checklista – Att kontrollera innan lokalen hyrs ut.

Bilaga 4. Exempel: Utvärdering utrymningsövning.

Bilaga 5. Exempel Instruktion nyanställda

Bilaga 6. Exempel Instruktion politiker